

gav Udtryk for, hvad der skulde siges, ikke alene i denne Stund, men ogsaa for Tanker og Følelser, der vedblivende vil herske i det danske Folk.

Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse minde om de vigtigste Ord, som paa hele det danske Folks Vegne blev udtalt af vor Minister i Paris ved den Lejlighed: „At den største Del af den danske Befolkning i Slesvig nu atter genforenes med Moderlandet, skyldtes udelukkende de Retfærdighedsprincipper, der gennem de allierede og associerede Magters uhyre Ofre blev bragt til endelig Sejr. Hvor i Verden der end fandtes en Dansk, vilde alle hans Tanker i Dag gaa mod dette Sted, hvor Grunden nu lagdes til en lysere og lykkeligere Fremtid for det danske Folk. De tunge og trange Aar under Fremmedaaget var nu slut for den største Del af den danske Befolkning i Slesvig; det tungeste og trangeste var vel nok, da Tusinder af denne Befolkning under Krigen maatte kæmpe og dø for en Sag, der ikke var deres, og hvis Sejr vilde have tilintetgjort deres Haab om Genforening med Moderlandet. At dette ikke skete, og at deres Lænker sprængtes, skyldtes de allierede og associerede Magters højsindede Handlemaade, som det danske Folk aldrig vilde glemme, men gennem kommende Slægter vilde bevare dybt i sit Hjerte. De allierede Magter havde ved deres Handling sat sig et Æresminde, der ikke kunde torvittes.“

Jeg tror, at der den Gang paa en i højeste Grad værdig Maade, uden Brod til nogen Side, blev givet Udtryk for de Tanker og Stemninger, der rørte sig i det danske Folk, og som vedblivende danner Sangbund i de Stemninger og Følelser, som saare store Dele af det danske Folk nærer overfor Frankrig og dets Fremtid.

Naar jeg har sagt dette, ønsker jeg tillige at sige, at dette ikke paa nogen som helst Maade behøver at være nogen Hindring for eller staar i Modstrid til, at det danske Folk har Medfølelse med den tunge Skæbne, der har ramt store og vide Kredse af det tyske Folk. Det staar ikke paa nogen som helst Maade i Modstrid til, at hele det danske Folk ønsker en fredelig, rolig og betrygget Tilværelse for det tyske Folk, at det ønsker det tyske Folks Genrejsning og i denne Genrejsning ser en væsentlig Faktor for Freden og til Fredens Bevarelse i Europa. Den dybe og stærke Sympati for fransk Aandsliv og fransk Kultur behøver ikke paa nogen Maade her i Landet at udelukke eller staa i Modstrid til en Anerkendelse af og

Ærbødighed for tysk Kultur og de store Skatte, som den har frembragt. Jeg ønsker i alle Tilfælde for mit eget Vedkommende at sige, at jeg hører til dem, der i højeste Grad nærer Ærbødighed og Beundring for den tyske Kulturs Frembringelser og dens bedste Skatte, at jeg hører til dem, der nærer den dybeste Beundring for det klassisk-humanistiske Tyskland for hundrede Aar tilbage, og det er min Overbevisning, at dersom Tyskland i stigende Grad kunde finde tilbage til de Veje, det klassisk-humanistiske Tyskland vandrede for hundrede Aar siden paa Aandslivets og hele den nationale Kulturs Omraade, vilde der være naaet et betydeligt Skridt fremad her i Europa.

Jeg ønsker endnu i denne Forbindelse at sige nogle faa Ord i Anledning af de Forhandlinger, der for Tiden føres — eller jeg maa vel sige har været ført, idet de nu nærmer sig Afslutningen —, de dansk-tyske Skoledrøftelser. Jeg er ganske enig i de Udtalelser, der blev fremsat herom af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, ligesom i dem, der fremkom fra det ærede Medlem Hr. Pürschel. Det var mig en stor Tilfredsstillelse at høre den tidligere Statsminister udtale sig saa klart og tydeligt ved denne Lejlighed, som han gjorde det, og det saa meget mere, som det ærede Medlem Hr. N. Neergaard jo var direkte med i Begivenhederne paa Fredskonferencen i 1919 i Paris, da der fra vor Side blev gjort alt, hvad der overhovedet kunde gøres, for at undgaa, at der paa nogen Maade blev paalagt vort Land mellemfolkelige Garantiforpligtelser i Relation til det Mindretal, der som Følge af Grænseforskydningen vilde komme under dansk Styre, og det oven i Købet ihvorvel det den Gang, hvad man formentlig vidste — det tør jeg gaa ud fra —, ikke drejede sig om eller vilde dreje sig om en direkte dansk-tysk Traktat, men tværtimod om en mellemfolkelig Garanti under Folkenes Forbund i Lighed med de Mindretalskonventioner, der inkorporeredes i de senere Fredstraktater, eller om Afslutning af en særlig Konvention under Folkeforbundets Ægide. Man modsatte sig dette, og man modsatte sig det med Held.

Det glædede mig derfor overmaade stærkt at høre den ærede tidligere Statsminister paa ny understrege saa stærkt denne Opfattelse, som ogsaa er vor, og som jeg mener at kunne sige er i Pagt med de bedste konservative Traditioner i dansk Udenrigspolitik, saa vist som Ministeriet Frijs allerede i 1866—67 paa det